מצרים עוד לא החליטה

מאת אמיר אורן

ואלה השפות שידיעתן נחר־צה ב-2006 למודיעין הישראלי: פרסית, קוריאנית וכורדית. בסוף דצמבר החל המוסד לחפש, בא־מצעות אתר האינטרנט הרשמי שלו, מומחים לתרגום משלוש שפות אלה לעברית ולאנגלית. אירגון מפתחת גרעין וטילים; צפון־קוריאה מוכרת לה ולאחרות ידע וציוד קטלניים; כורדים יש באיראן, בעיראק, בסוריה ובטר־קיה. הכורדים, מתברר מהצעות העבודה של המוסד, זקוקים גם לתרגום מעברית.

המוסד אינו מגלה, אם יהיו אלה הוראות מבצעיות לפעו־לה חתרנית, או אולי רק יוזמה להפיכת העברית לשפת האזור, ברוח רעיונות וינסטון צ'רצ'יל. לפי רישומי מזכירות הממשלה בלונדון, שנחשפו בחודש שע־בר, תבע צ'רצ'יל משריו בעיצו־מה של מלחמת העולם השנייה לפעול להפצת האנגלית בעולם ולעשייתה לשפת המאה ה-20. לקריאה של "טיימס" דרושה ידיעה של 50 אלף מלים, אמר צ'רצ'יל; אוצר המלים של אדם מן היישוב הוא כעשרת אלפים; ול־ממלכה הבריטית די בכך שספרי הקודש יתורגמו מחדש לאנגלית עממית וש-850 מלים בסיסיות יהיו שגורות בפי כל.

מוקד ההתעניינות של ישראל הוא עכשיו כה איראני, ולחלופין כה מקומי־פלשתיני, עד שדומה, שהיעדים המסורתיים של המ־עקב המדיני והביטחוני נדחקו לשוליים. בראש אלה מצרים, המשדרת אותות סותרים. ניצחון החמאס בבחירות הפלשתיניות זיעזע אותה משאננותה, והכוחות המצריים הפועלים בסיני ולאורך הגבול שיפרו את לחימתם בת־אי אל־קאעדה ובמבריחים. אך בה בעת מצרים משתרכת הרחק מאחורי ישראל, מדינות צפון־אפריקה הצרפתית לשעבר ואף מדינות במפרץ הפרסי בהידוק קשריה עם ברית נאט"ו. מצרים נוהגת כאילו "מערבי" הוא הי־פוכו של "ערבי", ובמשרד החוץ שלה טרם נרפאו מצלקות הנוכ־חות הצבאית הבריטית עד אמצע שנות ה-50.

ישראל, אלג'יריה ומרוקו מיהרו להידרשם למבצע היידרוט של נאט"ו בים התיכון, "אקטיב אנדוור". מצרים בחוץ, ממשיכה להתלבט אם לחתום עם נא־ט"ו על הסכם סודיות. לוועידת שרי ההגנה של נאט"ו בסיציליה הוזמנו החודש שאול מופז ושרי הביטחון של שש הים־תיכוניות הנוספות. שר ההגנה המצרי, מו־חמד טנטאווי, נשאר בבית ושלח תחתיו את מפקד חיל האוויר בגלל התנגדות שר החוץ, אחמד אבו אל־דיט.

הקשרים עם נאט"ו, טוענים בקהיר, צריכים להיות מדיניים ולא צבאיים, וטנטאווי, גנרל בשירות פעיל, הוא דרג צבאי. עובדה זו לא הפריעה לטנטאווי להיפגש במסעותיו בעולם עם ראשי מערכות ביטחון שאינם מפקדים במדים. אבו אל־דיט פר־על לדילול האופי הביטחוני של יחסי נאט"ו עם מדינות האזור. כדי לפייסו הופיע בקהיר בשבוע שעבר סגן מזכ"ל נאט"ו, אלס־נדרו מינוטו־ריצו, וחזר פומבית אחת לאחת על הרגעות המזכ"ל, יאפ דה־הופ סחפר, בביקור קודם באוקטובר אשתקד. השם המפורש "ישראל" נעדר מנאומו של ריצו.

בכיר לשעבר בצה"ל ובמשר־די החוץ וראש הממשלה, שהש־תתף במגעים חשאיים רבים עם מצרים, ירדנים ופלשתינאים, נזכר השבוע בתקוות שליוו את הסכמי שביתת הנשק ב-1949 ואת השתלטות כת הקצינים במצרים. כמו בסיפור החמאס נגד פתח, אמר, דובר אז על סי־לוק השחיתות ועל ריצוי מאוויי העם; וכמו בשאיפות המנהיגות הכללי־ערבית של נאצר, שהובי־לו למלחמות נוספות נגד ישראל, גם החמאס לא יתפשר כי הוא חלק מחזית כוללת יותר, אם גם מוסלמית יותר מאשר ערבית.

ההבדל הוא, שהפעם מצרים אינה עומדת במרכז החזית, אלא מאוימת על ידה, ואם לא תתע־שת במהרה - הסכנה היא, שיאבד לה צביונה המדיני המתון ואתו גם השלום עם ישראל.